

Kultura

Druhá polovina šedesátých let představuje v české kultuře jedno z vrcholných období 20. století. Politické uvolnění a větší otevřenost vůči světu a také liberálnější a šťastnější atmosféra v Evropě a v USA – to vše spoluvytváří mimořádné podmínky pro rozvoj všech oblastí kultury. Rok 1967, který bezprostředně předchází pražskému jaru 68, je možná tím úplně nejlepším ze všech. Lidé žijí v opojení ze stále větší svobody a v blažené nevědomosti ještě netuší, co v následujících měsících přijde.

Jako houby po dešti rostou alternativní divadelní scény, a i ty stávající, dlouhá léta strnulé, najednou jako by polil živou vodou. Divadlo za branou, Divadlo Na Zábradlí,

Jiří Šlitr a Jiří Suchý – divadlo Semafor (SEdm MAJých FORem)

Semafor, Činoherní klub, Studio Ypsilon – každá další premiéra znamená objevování nového prostoru pro volnost a humor. Divadlo Jára Cimrmana uvádí první hru – „rekonstrukci“ Cimrmanova díla Akt. V Brně zahajuje svou činnost Divadlo Husa na provázku.

Nová vlna českého filmu proráží na světová plátna a jména jako Forman, Chytilová, Němec, Menzel, Jireš, Schorm, Juráček či Passer se objevují na stránkách nejprestižnějších světových filmových časopisů. František Vlácil natáčí Markétu Lazarovou, která bude o desítky let později v divácké anketě prohlášena za nejlepší český film 20. století.

Jiřina Bohdalová

Scéna z filmové komedie Svatba jako řemen (1967)

Ale i světová kinematografie zažívá vrcholné období – filmy jako Absolvent, Hádej, kdo přijde na večeři, Frajer Luke či Bonnie a Clyde jsou dodnes základem zlatého fondu.

Totéž platí pro populární hudbu – Beatles, Rolling Stones, Doors, Bee Gees, ale také Bob Dylan a Janis Joplin – jako bychom procházeli tím nejklassičtějším ve světové síni slávy pop music. Na české hudební scéně září Karel Gott, Waldemar Matuška, Václav Neckář, Marta Kubišová, Eva Pilarová, Helena Vondráčková, vychází mladá hvězdička Yvonne Přenosilová. Petr Novák zpívá nesmrtelný Náhrobní kámen a v Semaforu uvádějí novou hru Tak co,

Karel Gott a Marta Kubišová

pane barone. Dvojici Suchý-Šlitr v roce 1967 doplňuje nově duo Šimek-Grossmann.

Jako houby po dešti se objevují nejrůznější festivaly. Poprvé se koná Československý beatový festival a poprvé se folkaři scházejí na Portě. A poprvé se také ve Strakonících koná dudácký festival.

Pokud jde o literaturu, je rok 1967 bouřlivý. Koná se IV. sjezd československých spisovatelů. Kritický projev odsuzující dobové cenzurní praktiky na něm pronesla řada spisovatelů – Milan Kundera, Ludvík Vaculík, Pavel Kohout i Václav Havel. Milan Kundera vydává Žert a po mnoha letech mohou opět vyjít Karafiátovi Broučci.